

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA BIELSK PODLASKI
z dnia .....
w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
w Bielsku Podlaskim na lata 2010 – 2013

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485; z 2006 r., Nr 66, poz. 469, Nr 120, poz. 826; z 2007 r. Nr 7, poz. 48, Nr 82, poz. 558; z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 63, poz. 520, Nr 92, poz. 753, Nr 98, poz. 817) Rada Miasta Bielsk Podlaski uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Bielsku Podlaskim na lata 2010-2013, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Bielsk Podlaski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik

do Uchwały Nr...../10

Rady Miasta Bielsk Podlaski

z dnia .....2010 r.

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W BIELSKU PODLASKIM
NA LATA 2010-2013**

WSTĘP

Powszechność narkotyków wcześniej była problemem głównie dużych miast, dzisiaj są one obecne w miasteczkach, a nawet na wsiach, gdzie docierają dilerzy narkotykowi. Substancje psychoaktywne pojawiają się w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach średnich i wyższych uczelniach, wszechobecne są na dyskotekach, wszelkich imprezach młodzieżowych. W wielu domach narkomania to temat, którego nie należy poruszać, aby nie wzbudzać w dziecku ciekawości. Tymczasem niewiedza ta najlepiej służy producentom i handlarzom narkotyków. Z łatwością udaje się im przekonać nieświadomego nastolatka do kupna środka odurzającego.

Badania przeprowadzone przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie na próbie reprezentatywnej gimnazjalistów wskazują na:

- a) obniżenie wieku inicjacji narkotykowej,
- b) miejsca szczególnej dostępności narkotyków- szkołę, dyskotekę, bar, ulicę,
- c) szeroki wachlarz narastających problemów związanych z narkotykami - doświadczanych przez młodzież, tj. problemy z rodzicami, przyjaciółmi, w szkole, konflikty z prawem,
- d) dużą znajomość działania różnych środków przez badanych, bez świadomości skutków ich zażywania dla organizmu oraz funkcjonowania psychicznego i społecznego,
- e) postawę akceptacji dla narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Należy zauważyć, iż narkomania jest to choroba „braku”, tkwiącego w człowieku. W przypadku dziecka pozostawionego bez opieki brak ten dotyczy sfery uczuć, poczucia bycia kochanym, wartościowym. W przypadku nadopiekuńczości rodziców dzieciom brakuje wolności, żyjąc pod kloszem - pozbawione są możliwości samodzielnego decydowania o sobie, nie uczą się rozwiązywania swoich problemów. Problem narkomanii jest szczególnie istotny wśród młodzieży, gdyż obecnie do „zarażenia narkomanią” dochodzi coraz częściej już w wieku od 13 do 18 lat. Nastolatek przeżywa wówczas kryzys tożsamości. Kryzys ten oznacza załamanie się pewnej rzeczywistości, jest to bowiem okres gwałtownych zmian fizycznych i psychicznych, jakich doświadcza młody człowiek. Ogromnie ważnym elementem wchodzenia w dorosłość młodego człowieka jest głęboka więź z rodzicami, ponieważ stosunki z rodzicami mają istotny wpływ na wybory życiowe, a nieefektywna komunikacja wewnątrzrodzinna może przyspieszać zaangażowanie dziecka w narkotyki.

Wiele osób uważa, że narkotyki biorą młodzi ludzie z marginesu, zaniedbani, czy też młodzież z niskim poczuciem własnej wartości. Oczywiście są to tzw. grupy ryzyka, jednak coraz częściej okazuje się, że zażywają je również nastolatki pewne siebie i o dość ustabilizowanym obrazie własnej osoby. Biorą, bo są przekonane, że tak właśnie należy robić, gdy ma się naście lat. Taka jest moda, sposób na życie wzmacniany przez media, przez idoli muzycznych.

Psychologowie wskazują na trzy główne powody, które mogą skłonić nastolatka do sięgnięcia po narkotyk, tj:

- poszukiwanie nowych i przyjemnych wrażeń,
- chęć uwolnienia się od stresu, napięć i problemów,
- chęć bycia akceptowanym przez grupę.

Bardzo istotne w zapobieganiu narkomanii jest uświadamianie, jakie ryzyko niesie za sobą sięgnięcie po narkotyk. Konieczna jest przede wszystkim skuteczna profilaktyka, która oznacza odpowiednie działanie, mające na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności, profilaktyka może również polegać na promowaniu alternatywnych zjawisk w stosunku do tych, które usiłuje zastąpić.

Odpowiednio do stopnia ryzyka, profilaktyka prowadzona jest na trzech poziomach :

- **Pierwszorzędowa** – adresowana do grupy niskiego ryzyka, są to działania prewencyjne obejmujące szerokie, niezdiagnozowane populacje, ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji.
- **Drugorzędowa** – adresowana do grupy podwyższonego ryzyka, celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych.
- **Trzeciorzędowa** – adresowana do grupy wysokiego ryzyka, przeciwdziałanie pogłębiania się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie.

Działania profilaktyczne powinny zaczynać się od najmłodszych klas szkoły podstawowej, przez gimnazjum i szkołę średnią. Dzieci i młodzież należy uczyć, jak nawiązywać przyjaźnie, jak pokonywać przeszkody i problemy, jak radzić sobie z trudnymi sytuacjami, jak podejmować decyzje.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2010-2013 opracowany został zgodnie z treścią Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Stanowi on część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski. Zgodnie z art. 10.1 w/w ustawy, przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy obejmujących:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- 5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA PROBLEMU NARKOMANII NA TERENIE MIASTA BIELSK PODLASKI

Bazując na statystykach zaczerpniętych z danych policyjnych, Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej, Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu, Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wynikach ankiet przeprowadzonych wśród młodzieży gimnazjalnej, udało się ustalić, iż z roku na rok problem narkotyków na terenie miasta Bielsk Podlaski nasila się.

Podrozdział I

Diagnoza problemu wśród młodzieży szkolnej

W latach 2007-2009 r. zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród młodzieży bielski szkół gimnazjalnych. Ankiety przeprowadził Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień z Płocka, podczas realizacji programu „Przeciw narkotykom - ku afirmacji życia” oraz

programu profilaktycznego „Potrafię być sobą”. Ankietowanym zadano następujące pytania:

Treść pytania	Procent twierdzących odpowiedzi		
	2007 <i>568 uczniów klas I i II</i>	2008 <i>477 uczniów klas I i II</i>	2009 <i>267 uczniów klas I</i>
„Czy w ostatnich trzech miesiącach zażywałeś narkotyki lub inne środki zmieniające nastrój?”	5,7 % - 32 osoby	6,3 % - 30 osób	4,9 % - 13 osób
„Czy w tym okresie byłeś częstowany, namawiany do brania narkotyków lub innych środków odurzających na terenie szkoły?”	1,8 % - 10 osób	3,8 % - 18 osób	5,6% - 15 osób
„Czy w tym okresie byłeś częstowany, namawiany do brania narkotyków lub innych środków odurzających poza terenem szkoły?”	7,6 % - 43 osoby	13,4 % - 64 osoby	12% - 32 osoby

Warto zauważyć, iż w latach 2007 i 2008 ankietą objęci byli uczniowie klas pierwszych i drugich gimnazjów, natomiast w roku 2009 tylko klas pierwszych gimnazjów. Można więc przypuszczać, że obecnie odsetek pierwszoklasistów eksperymentujących z narkotykami wzrósł w stosunku do lat ubiegłych oraz, że skala problemu wśród klas starszych gimnazjum może być wyższa.

Z powyższych ankiet wynika, iż:

- 1) Wśród młodzieży gimnazjalnej ujawniają się ryzykowne zachowania narkotykowe. Młodzi ludzie eksperymentują z narkotykami lub innymi środkami odurzającymi.
- 2) Uczniowie byli częstowani lub namawiani do brania narkotyków i innych środków zmieniających świadomość.
- 3) Odsetek pierwszoklasistów eksperymentujących z narkotykami lub innymi środkami odurzającymi wzrósł w stosunku do 2007 i 2008 roku.
- 4) Wzrasta odsetek młodzieży częstowanej narkotykami lub innymi środkami odurzającymi w szkole i poza jej terenem.
- 5) Można przypuszczać, że na terenie miasta funkcjonują dealerzy narkotykowi

Wnioski do dalszej pracy:

- 1) Należy kontynuować pracę profilaktyczną we wszystkich pionach: uczniowie, rodzice, nauczyciele.
- 2) Bardzo ważnym czynnikiem chroniącym młodych ludzi przed zachowaniami ryzykownymi jest prowadzenie praktycznej nauki asertywnego odmawiania.
- 3) Należy prowadzić działania wczesnej profilaktyki wśród dzieci ze szkoły podstawowej.
- 4) Istnieje potrzeba łączenia działań w obszarze profilaktyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii. Nadużywanie alkoholu przez dzieci i młodzież jest istotnym czynnikiem sprzyjającym zjawisku narkomanii.

Podrozdział II

Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim

Liczba podejrzanych o przestępstwa z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii:

2007	2008	2009
33 podejrzanych, którym zarzucono 68 przestępstw	32 podejrzanych, którym zarzucono 50 przestępstw	29 podejrzanych, którym zarzucono 108 przestępstw

Źródło: Komenda Powiatowa Policji

Zabezpieczone środki odurzające:	2007	2008	2009
ziele konopi	23 gramy	136 gram	462 gramy
amfetamina	6 gram	10 gram	3 gramy, 89 tabletek
tabletki Ecstasy	5 sztuk	-----	19 sztuk
grzyby halucynogenne	20 sztuk	323 sztuki	-----
krzaki ziela konopi	12 sztuk	10 sztuk	-----
haszysz	-----	1 gram	19 gram
marihuana	-----	-----	1579 gram
sterydy	-----	-----	300 tabletek

Źródło: Komenda Powiatowa Policji

Podrozdział II

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim

Liczba osób i rodzin, którym udzielono świadczenia pomocy społecznej z powodu problemu narkomanii:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób
2007	4	4
2008	2	2
2009	2	2

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Podrozdział III

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim

W ciągu lat 2007-2009 z terenu miasta Bielsk Podlaski wpłynęło 5 spraw dotyczących zjawiska narkomanii wśród osób nieletnich. Z całego terenu działania Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zostało skazanych prawomocnym wyrokiem :

- a) w 2007 r.- 14 osób
- b) w 2008 r. - 35 osób
- c) w 2009 r. - 22 osoby.

Podrozdział IV

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bielsku Podlaskim

Z informacji dostarczonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż w Poradni Zdrowia Psychicznego jest zarejestrowanych 3 pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Pracownicy zarówno Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu, jak też Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, w przeciągu trzech ostatnich lat, obserwują wzrost liczby zgłaszających się rodziców, których dzieci mają problem z narkotykami. W celu udzielenia im pomocy wskazują miejsca, w których pracują specjaliści udzielający tego typu porad.

ROZDZIAŁ II

CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Celem głównym programu jest obniżenie wzrostu popytu na narkotyki i zwiększenie wiedzy na temat przyczyn i skutków problemów narkotykowych.

Cele szczegółowe:

- 1) Wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia i edukacji publicznej dotyczącej problematyki narkotykowej zmierzających w szczególności do ograniczenia skali używania środków psychoaktywnych oraz do zwiększania się liczby osób korzystających z dostępnej oferty pomocowej.
- 2) Poszerzenie systemu pomocy rodzinom z problemem narkotykowym, w szczególności poprzez uzupełnianie zasobów w zakresie rozwiązywania problemu narkomanii.
- 3) Wzmocnienie i rozszerzenie oddziaływań profilaktycznych w zakresie uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży.
- 4) Integrowanie instytucji i organizacji zajmujących się problemami narkomanii.
- 5) Zwiększenie liczby atrakcyjnych ofert spędzania wolnego czasu dla młodzieży.

ROZDZIAŁ III

ZADANIA MIASTA BIELSK PODLASKI W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:**
  - a) stworzenie i upowszechnienie bazy danych zawierających wykaz osób i placówek zajmujących się uzależnieniami;
  - b) współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym;
  - c) organizowanie spotkań ze specjalistami prowadzącymi działalność z zakresu narkomanii;
  - d) dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży zawierających program przeciwdziałania zachowaniom problemowym;
  - e) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii i pomocy psychologicznej;
  - f) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Oddziału Dziennego Terapii Uzależnienia od Alkoholu i punktu informacyjno - konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień w Bielsku Podlaskim.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej:

- a) poszerzenie działalności punktu informacyjno - konsultacyjnego dla osób uzależnionych o tematykę narkomanii;
- b) zakup ulotek, broszur informacyjno - edukacyjnych, książek, czasopism, filmów o tematyce uzależnień do przedszkoli, bibliotek szkolnych, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Centrum Edukacji Nauczycieli Filii w Bielsku Podlaskim, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim;
- c) opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dot. narkomanii, miejscach i formach pomocy;
- d) systematyczna współpraca z placówkami zajmującymi się pomocą dla rodzin osób uzależnionych;
- e) prowadzenie poradnictwa dla rodziców z zakresu: psychoedukacji, podnoszenia umiejętności wychowawczych, przygotowania rodziny do powrotu jej członka po zakończonej terapii;
- f) utworzenie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych lub/i rodzin osób eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi;
- g) edukacja rodziców i opiekunów poprzez zajęcia dotyczące środków odurzających (wczesne rozpoznawanie sygnałów zagrożenia narkomanią, kwestie związane ze wstydem przed przyznaniem się do problemu, informowanie o szkodliwości substancji psychoaktywnych, zagadnienia związane z karami za przestępstwa związane z narkotykami, warsztaty na temat skutecznej komunikacji rodzic-dziecko);
- h) omawianie z rodzicami i opiekunami kwestii związanych z problemami okresu dojrzewania, uświadamianie zagrożeń współczesnego świata i odmienności dzisiejszych nastolatków;
- i) inicjowanie działań zmierzających do powstania zespołu interdyscyplinarnego ds. pomocy rodzinie.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- a) wspieranie szkół w rozwijaniu działań profilaktycznych, w szczególności obejmujących diagnozę problemu używania narkotyków na terenie szkoły i realizację adekwatnych do potrzeb programów edukacyjno – profilaktycznych;
- b) zakup pozaszkolnych programów profilaktycznych i spektakli teatralno - profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży z przedszkoli i szkół z Bielska Podlaskiego;
- c) wspieranie działań związanych z prowadzeniem zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
- d) spotkania nastawione na rozwijanie osobowości młodego człowieka w kierunku nabywania umiejętności radzenia sobie z problemami i presją otoczenia, asertywnego odmawiania;
- e) organizowanie imprez promujących zdrowy tryb życia i konkursów o tematyce profilaktycznej oraz sfinansowanie do nich nagród;
- f) informowanie społeczeństwa o zjawisku narkomanii oraz o możliwościach leczenia i korzystania z pomocy przez osoby uzależnione i członków ich rodzin poprzez rozprowadzanie ulotek, broszur, plakatów, a także poprzez współpracę z mediami;
- g) opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii;
- h) uaktualnianie i upowszechnianie danych na temat rekomendowanych programów profilaktycznych oraz placówek prowadzących działalność profilaktyczną obejmującą problematykę narkomanii;
- i) włączanie się w prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych do określonych grup docelowych;
- j) dofinansowanie i finansowanie szkoleń w zakresie profilaktyki i problematyki narkomanii dla różnych grup zawodowych mających kontakt z młodzieżą i osobami uzależnionymi od narkotyków (nauczyciele, pedagodzy, katecheci, policja, kuratorzy, personel medyczny, pracownicy socjalni) oraz pracowników Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Referatu Oświaty i Kultury Urzędu Miasta Bielsk Podlaski;
- k) współfinansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób uczestniczących w realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- a) wspieranie organizacji pozarządowych zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej, tj. współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi swe działania statutowe w obszarze przeciwdziałania narkomanii, w tym wspieranie realizacji zadań publicznych, poprzez ich dofinansowanie;
- b) współpraca realizatorów programu z wszystkimi organizacjami i instytucjami statutowo działającymi w zakresie zwalczania patologii społecznych oraz bezpieczeństwa, w tym zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- c) sfinansowanie zakupu narkotestów na potrzeby Komendy Powiatowej Policji i szkół w Bielsku Podlaskim;

5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Udzielanie wsparcia socjalnego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku.

ROZDZIAŁ IV
ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany będzie do następujących grup odbiorców:

- a) dzieci i młodzieży;
- b) osób dorosłych przejawiających dysfunkcjonalność w sferze psychicznej, społecznej, interpersonalnej;
- c) bliskich osób mających objawowo problem z używaniem substancji psychoaktywnych;
- d) osób stykających się zawodowo z osobami z grup wysokiego ryzyka oraz zajmujących się działalnością w obszarze profilaktyki i leczenia narkomanii.

ROZDZIAŁ V

SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI PROGRAMU

Monitoring i ewaluacja polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych. Analiza uzyskanych danych, stałe monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z narkotykami dostarczy podstaw do planowania dalszych działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności i wyznaczenie priorytetów do dalszej pracy. Monitorowanie programu odbywać się będzie poprzez:

- a) sprawozdania jednostek współpracujących i MKRPA w Bielsku Podlaskim,
- b) przeprowadzanie ankiet wśród młodzieży i wywiadów wśród dorosłych;
- c) zbieranie danych statystycznych,
- d) analizę zebranych danych, opracowanie wniosków i priorytetów do dalszej pracy.

Rada Miasta Bielsk Podlaski otrzymuje coroczne sprawozdania z wykonania programu.

ROZDZIAŁ VI

WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

Efektywność programu będzie dokonywana w oparciu o następujące wskaźniki realizacji:

- a) liczba szkół oraz innych placówek systemu oświaty realizujących programy profilaktyki narkotykowej;
- b) liczba programów profilaktycznych realizowanych przez szkoły i inne placówki edukacyjne;
- c) liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi;
- d) liczba szkoleń, spotkań, prelekcji dla rodziców i opiekunów o tematyce problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez młodzież;
- e) liczba świetlic środowiskowych i ilość dzieci do nich uczęszczających;
- f) liczba i nakład materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii;
- g) liczba pozaszkolnych zajęć, imprez szkolnych, sportowych, międzyszkolnych będących alternatywą dla zażywania substancji psychoaktywnych;
- h) liczba konkursów o tematyce profilaktycznej i liczba osób biorących w nich udział;

- i) liczba szkoleń i przeszkolonych osób z grup zawodowych mających kontakt z młodzieżą;
- j) liczba kampanii, konferencji, debat poświęconych tematyce narkomanii;
- k) liczba osób, które skorzystały z porad punktu konsultacyjnego.

ROZDZIAŁ VII

REALIZATORZY I WSPÓLREALIZATORZY PROGRAMU

Skuteczna realizacja programu możliwa jest przy współpracy wszystkich środowisk, które mogą mieć kontakt z problemem narkomanii. Podmiotami uczestniczącymi w realizacji programu będą:

- a) Referat Oświaty i Kultury Urzędu Miasta Bielsk Podlaski,
- b) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim,
- c) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim,
- d) Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Bielsku Podlaskim,
- e) szkoły na terenie miasta Bielsk Podlaski,
- f) Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim,
- g) Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim,
- h) zakłady opieki zdrowotnej,
- i) kuratorzy sądowi,
- j) pracownicy świetlic środowiskowych w Bielsku Podlaskim,

W realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii będą również uczestniczyć stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, fundacje, kościoły, związki wyznaniowe, rodziny osób uzależnionych i inne zainteresowane podmioty.

ROZDZIAŁ VIII

FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie realizacji poszczególnych zadań ujmuje się w planie budżetowym Miasta Bielsk Podlaski w dziale 851 – Ochrona zdrowia, w rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii. Będzie dokonywane ze środków wpływających do budżetu miasta z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz pozyskanych środków zewnętrznych.